

DSŁ-422-15/2022

PROTOKÓŁ

z kontroli prawidłowości prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców w Gminie Sulęczyńskie od 01.01.2017 do 27.05.2022 r.

Jednostka kontrolowana:

Urząd Gminy Sulęczyńskie, ul. Kaszubska 26, 83-320 Sulęczyńskie, powiat kartuski.

Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest Wójt Gminy Sulęczyńskie, Pan Bernard Grucza.

Osobą odpowiedzialną za prawidłowe prowadzenie rejestru wyborców jest Pani Bogumiła Paszyk – kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, którą w czasie nieobecności zastępuje Pani Teresa Błaszowska – inspektor ds. organizacyjno-administracyjnych.

Data przeprowadzenia kontroli:

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 11.05.2022 r. do 27.05.2022 r.

Osoba przeprowadzająca kontrolę:

Damian Stanulewicz - radca w Delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku na podstawie upoważnienia nr 15/2022 wydanego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku.

Podstawa prawna kontroli:

- art. 165 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1319 ze zm.)
- § 21 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. z 2011 r. Nr 26 poz. 286 ze zm.)
- § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców (Dz.U. Nr 158, poz. 943 ze zm.)

Podstawa prawna prowadzenia rejestru wyborców:

- art. 18 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1319 ze zm.)
- § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1316 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem MSWiA.

Zakres kontroli:

1. system informatyczny,
2. sposób prowadzenia i aktualizowania rejestru wyborców,
3. część A i B rejestru wyborców,
4. informacje dodatkowe o wpisaniu,
5. informacje dodatkowe o skreśleniu,
6. Centralny Rejestr Informacji Dodatkowych (CRID),
7. reklamacje na nieprawidłowości w rejestrze wyborców,
8. udostępnienie informacji z rejestru wyborców,
9. wyniki kontroli,
10. zalecenia pokontrolne.

USTALENIA

1. System informatyczny

Zgodnie z § 4 ust 1 i 2 rozporządzenia MSWiA rejestr wyborców prowadzi się w systemie informatycznym oraz umożliwia:

- przechowywanie danych zawartych w rejestrze wyborców, w zakresie osób zameldowanych na pobyt stały i ostatnio zameldowanych na pobyt stały,
- przechowywanie informacji dodatkowych zawartych w rejestrze,
- udostępnianie informacji na wniosek wyborcy w zakresie niezbędnym do złożenia przez wyborcę reklamacji do rejestru wyborców,
- udostępnianie informacji o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie (meldunek),
- udostępnianie danych w celu sporządzenia spisu wyborców i spisów osób uprawnionych do udziału w referendum.

W wyniku poczynionych czynności ustalono, że w kontrolowanej jednostce do zadań niezbędnych do obsługi rejestru wyborców jest wykorzystywany moduł WYB+, udostępniony kontrolowanemu podmiotowi przez firmę Radix Sp. z o. o. sp. k., ul. Piastowska 33, 80-332

Gdańsk. System zawiera wszelkie wymagane informacje dodatkowe o dopisaniu oraz skreśleniu z rejestru wyborców. Moduł WYB+ umożliwia: tworzenie oraz aktualizację spisu wyborców, udostępnianie informacji na wniosek wyborcy, drukowania zawiadomień związanych z prowadzeniem rejestru wyborców, wydruki danych. Ponadto system pozwala na tworzenie kwartalnych zestawień o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców w mieście, które są następnie przekazywane do Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku przez program informatyczny „WOW” – Wsparcie Organów Wyborczych.

2. Sposób prowadzenia oraz aktualizowania rejestru wyborców

Zgodnie z § 3 ust 2 rozporządzenia MSWiA Rejestr wyborców w gminie innej niż mającej status miasta prowadzi się według poszczególnych miejscowości, a w nich – według kolejnych numerów domów; jeżeli w miejscowości są ulice – także według ulic wymienionych w porządku alfabetycznym i kolejnych numerów domów oraz mieszkań. Gmina Sulęczyno jest gminą wiejską zatem występuje w niej podział na: miejscowość, ulicę, nr domu oraz ew. nr mieszkania.

3. Część A i B rejestru wyborców

Kontrola danych zawartych w części A wykazała, że wszystkie niezbędne wymagania zawarte w art. 18 § 7 Kodeksu Wyborczego tj. nazwisko i imię (imiona), imię ojca, data urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy zostały spełnione.

W ramach przeprowadzonej kontroli wybrano losowo 16 postępowań administracyjnych dotyczących wpisania wyborcy do rejestru wyborców (art. 19 § 1). Na podstawie dostarczonych kserokopii dokumentów stwierdzono, iż przedstawiona dokumentacja we wszystkich przypadkach zawierała:

- wniosek, wraz z pisemną deklaracją zawierającą informacje niezbędne do wpisania do rejestru wyborców,
- decyzję o wpisaniu wnioskodawcy do rejestru wyborców,
- kserokopię dowodu osobistego,
- zawiadomienie urzędu gminy właściwego ze względu na ostatni meldunek stały,
- potwierdzenia odbioru decyzji przez wnioskodawcę oraz zawiadomienia przez urząd gminy właściwy ze względu na ostatni meldunek stały,
- dokument potwierdzający posiadanie centrum życiowego na terenie gminy

Przeprowadzona analiza dostarczonej dokumentacji związanej z wpisaniem wyborcy do rejestru wyborców na wniosek wykazała, iż wszystkie decyzje oraz zawiadomienia o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców wydano zgodnie z obowiązującymi przepisami – zawierały prawidłową podstawę prawną tj. art. 20 § 1 Kodeksu Wyborczego. Pouczenie wyborcy o możliwości złożenia reklamacji na niewłaściwe dane osobowe wpisane do rejestru wyborców (art. 22 § 1 pkt 3 Kodeksu Wyborczego) nie zostało zamieszczone w decyzji. Wójt Gminy

Sulęczyño dochował ustawowego terminu wydania wszystkich kontrolowanych decyzji tj. 3 dni od momentu wniesienia podania wg. stanu prawnego przypadającego na dzieñ złożenia przedmiotowych wniosków. Termin 5-dniowy został wprowadzony wraz z wejściem w życie dnia 13 lutego 2019 r. ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (Dz. U. poz. 273). Moment wpływu wniosku powinien być udokumentowany np. w postaci pieczęci wpływowej urzędu lub adnotacji urzędnika wraz z datą wpływu wniosku do urzędu. We wszystkich kontrolowanych sprawach pieczęć wpływu znajdowała się na wniosku o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców.

Z materiału dostarczonego na potrzeby kontroli wynika, że wyborcy w przeważającej mierze odbierali decyzje osobiście. W 13 z 16 badanych postępowań podpis został złożony na pierwszej stronie decyzji. W pozostałych 3 przypadkach decyzje zostały odebrane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Ponadto zastosowanie ust. 3, 4 oraz 5 § 7 Rozporządzenia MSWiA w niektórych wysłanych zawiadomieniach wydaje się tutaj zbędne. Badane decyzje w sprawie wpisu wyborcy na jego wniosek do rejestru wyborców nie mają *sensu stricte* tutaj merytorycznych podstaw w/w przepisach prawnych. Rozporządzenie MSWiA jest aktem wykonawczym do ustawy Kodeks Wyborczy, czego potwierdzeniem jest chociażby art. 25 Kodeksu wyborczego. Rozporządzenie funkcjonuje w obrębie ustawy, zatem art. 20 § 3 powinien zostać zamieszczony w zawiadomieniu urzędu gminy właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania wnioskodawcy na pobyt stały w celu skreślenia go z rejestru wyborców w tej gminie. W 15 na 16 przypadków zawiadomienia do urzędu gminy właściwego ze względu na ostatni meldunek stały zostały wysłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Z kolei w ostatnim z badanych postępowań odbyło się to już faxem.

Zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego „Wójt przed wydaniem decyzji (...) jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy”. W piśmie z dnia 9 czerwca 2016 r. znak ZPOW-420-4/16 Państwowa Komisja Wyborcza sprawująca nadzór na podstawie art. 165 § 1 Kodeksu wyborczego nad prowadzeniem rejestru wyborczego wyjaśnia, że do uznania określonego miejsca za miejsce zamieszkania konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: przebywania w sensie fizycznym w określonej miejscowości (*corpus*) oraz woli (zamiaru) stałego pobytu w tym miejscu (*animus*). To na Wójcie (burmistrzu, prezydencie) ciąży obowiązek rzetelnego przeprowadzenia postępowania w sprawie ustalenia czy obydwie przesłanki zostały spełnione przez wnioskodawcę. Postępowanie w sprawie wpisania do rejestru wyborców na wniosek musi być w każdym z przypadków traktowane indywidualnie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Wnikliwa analiza materiału dowodowego pozwala określić stan faktyczny, a następnie zakończyć całe postępowanie, czego rezultatem jest wydanie decyzji o wpisie, bądź też o jego odmowie do rejestru wyborców w przypadku niespełnienia obligatoryjnych przesłanek przez wyborcę. PKW stoi na stanowisku, że „sprawdzenie czy osoba wnosząca wniosek spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy, polegać może np. na przeprowadzeniu wywiadu z mieszkańcami danej miejscowości, właścicielami nieruchomości, sąsiadami lub sołtysami. Warunek ten może także polegać na przedstawieniu przez wnoszącego dokumentów potwierdzających, że stale

zamieszkuje na obszarze gminy (np. zaświadczenia o zatrudnieniu od pracodawcy, umowy najmu, umowy o pracę, rachunki, podatek od nieruchomości itp.). Urzędnik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej o okazaniu wymaganych dokumentów przez wyborcę oraz dołączenie jej do akt sprawy.

W 19 na 20 przypadków stwierdzono, że postępowanie w sprawie wpisania wyborcy do rejestru wyborców zostało przeprowadzone w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami. Z wyjaśnień przedłożonych przez organ wynika, że: „Do wniosku załącza oświadczenie właściciela (najemcy budynku) potwierdzające stałe zamieszkanie. Sprawdza się również czy za osobę wskazaną we wniosku dokonuje się opłat za odpady komunalne (śmieci). Ustala się, czy pod adresem wskazanym we wniosku koncentrują się ważne interesy życiowe czy majątkowe osoby, np. zamieszkanie z rodziną, zatrudnienie, własny budynek”. Wszystkie kontrolowane postępowania zawierały pisemne oświadczenia wyborcy o posiadaniu swojego centrum życiowego w kontrolowanej gminie (uzasadnienie). Organ rozpatrujący słusznie uzupełniał materiał dowodowy chociażby o notatki służbowe dot. weryfikacji uiszczania opłat komunalnych czy zawarte umowy najmu lub oświadczenia właścicieli nieruchomości o stałym przebywaniu wnioskodawcy na terenie ich posiadłości. Jedynie w przypadku sprawy o sygn. USC.5010.2.29.2018 zabrakło dokumentu potwierdzającego jednoznaczne przebywanie wnioskodawcy na terenie gminy z zamiarem stałego pobytu. Należy pamiętać, że fakt posiadania nieruchomości na terenie gminy nie jest równoznaczny z posiadaniem centrum życiowego w Sulęczynie. W ocenie PKW oświadczenie wyborcy o jego stałym zamieszkanu pod wskazanym adresem, nie jest spełnieniem warunku wynikającym z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego, ponieważ jest to bowiem tylko powtórzenie pisemnej deklaracji zawierającej informacje niezbędne do wpisania do rejestru wyborców, o której mowa w art. 19 § 1 pkt 2 Kodeksu Wyborczego. Urzędnik powinien sporządzić notatkę służbową uzasadniającą decyzję w sprawie wpisania wyborcy na wniosek do rejestru wyborców lub poczynić dodatkowe czynności wyjaśniające.

Część B rejestru wyborców zawierała 1 informację dodatkową. Nie wykryto żadnych nieprawidłowości.

4. Informacje dodatkowe o wpisaniu

Na dzień kontroli zbiór zawierał:

- 77 informacji (Z2A) – wyborca wpisany do rejestru wyborców (na wniosek) stale zamieszkały bez zameldowania na pobyt stały w tej gminie,
- 0 informacji (Z2B) - wyborca wpisany do rejestru wyborców, nigdzie niezamieszkały, stale przebywający na obszarze gminy,
- 8 informacji (Z2C) – wyborca wpisany do rejestru, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie lub nigdzie niezameldowany, ostatnio zameldowany na pobyt stały w tej gminie,
- 1 informacji (ZUE) – obywatele Unii Europejskiej wpisani do rejestru wyborców.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017-2022 wydano ogółem 54 pozytywne decyzje o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców, w tym:

- w 2017 r. – nie wydano
- w 2018 r. – 39
- w 2019 r. – 11
- w 2020 r. – 4
- w 2021 r. – nie wydano
- w 2022 r. – nie wydano

Kontrola potwierdziła, że informacje dodatkowe o wpisaniu wyborców były zgodne ze stanem faktycznym.

5. Informacje dodatkowe o skreśleniu

Dane dotyczące osób pozbawionych prawa wybierania, wyborców wpisanych do rejestru wyborców w innej gminie oraz wyborców wpisanych do rejestru wyborców w gminie, ale zamieszkałych pod innym adresem niż ich adres zameldowania na pobyt stały, zamieszczone zostały w informacjach dodatkowych.

Na dzień kontroli zbiór zawierał:

- 15 informacji (R41) – wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania,
- 22 informacje (R42) – wyborca wpisany do rejestru wyborców w innej gminie,
- 8 informacji (R43) – wyborca wpisany do rejestru wyborców, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż aktualny/ostatni adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie,
- 0 informacji (R41b) – wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania – dotyczy wyborcy wpisanego na wniosek, a zameldowanego w innej gminie lub zameldowanego ostatnio na pobyt stały w innej gminie,
- 0 informacji (RUE) - wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania w części B rejestru wyborców.

Na wszystkich dostarczonych zawiadomieniach będących podstawą skreślenia wyborcy z rejestru wyborców (z wyjątkiem zmian dokonanych w obrębie gm. Sulęcyno) znajdowały się pieczętki wpływu. W sprawach WO.EL.5010.1.18.2019.Z, USCiSO.5010.1.4.2018.AB wykryto błędne daty założenia informacji. Wartości skorygowano w trybie nadzoru. Data założenia informacji dodatkowej w przypadku skreślenia stanowi dzień wpływu (faktycznego otrzymania pisma) stosownego zawiadomienia stanowiącego podstawę skreślenia wyborcy, a nie data wpisania na wniosek w gminie informacji. Informacje były wprowadzane do CRID w terminach

do ok. 1 miesiąca. Informacje dot. skreśleń wyborców powinny być wprowadzane systematycznie tj. w ciągu 7-14 dni.

6. Centralny Rejestr Informacji Dodatkowych (CRID)

Rozliczenie kart dodatkowych rejestru wyborców w systemie informatycznym prowadzonym przez Krajowe Biuro Wyborcze prowadzone jest w sposób prawidłowy. W tym zakresie nie stwierdzono żadnych uchybień. Po ustaniu przyczyn uzasadniających założenie informacji dodatkowych rejestru wyborców dokumenty stanowiące podstawę jej wprowadzenia są wyłączone do odrębnego zbioru przejściowego. Dane do meldunków kwartalnych systemu (moduł „CRID” i „Meldunek kwartalny”) przekazywane są terminowo. W związku z powyższym nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w przekazywaniu informacji meldunkowych.

7. Reklamacje na nieprawidłowości w rejestrze wyborców

W okresie objętym kontrolą nie wniesiono żadnej reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze wyborców.

8. Udostępnienie informacji z rejestru wyborców

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono wniosków wyborców o udostępnienie rejestru wyborców.

9. Wnioski Końcowe

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w Urzędzie Gminy Sulęczyno rejestr wyborców jest aktualizowany oraz prowadzony w sposób rzetelny, z wyjątkiem drobnych nieprawidłowości w sprawie postępowań dot. wpisu na wniosek wyborcy do rejestru wyborców (część A rejestru wyborców) oraz dat skreśleń wyborców w CRID. W trakcie kontroli ustalono, że dokumentacja prowadzonych spraw jest kompletna. Jedynie w przypadku jednego postępowania brakowało wystarczającej ilości materiału dowodowego. Kolejnymi nieprawidłowościami okazało się wpisywanie błędnych dat założeń informacji w przypadku niektórych skreśleń wyborców wpisanych na wniosek do rejestru wyborców w innej gminie.

10. Zalecenia pokontrolne

- ponowna weryfikacja zasadności wpisania wyborcy na wniosek do rejestru wyborców tj. ustalenie czy wyborca posiada swoje centrum życiowe na terenie gm. Sulęczyno – sygn. USC.5010.2.29.2018
- wpisywanie właściwej daty założenia informacji (dotyczy skreśleń wyborców wpisanych na wniosek do rejestru wyborców w innej gminie)
- systematyczne wprowadzanie informacji dot. skreśleń z rejestru wyborców – w ciągu 7-14 dni
- weryfikowanie podstaw prawnych w wydawanych decyzjach / zawiadomieniach pod względem faktycznego zastosowania do danego stanu faktycznego oraz w celu ich cyklicznych aktualizacji.
- stosowanie się do obecnych oraz przyszłych wyjaśnień PKW w sprawie prowadzenia oraz aktualizowania rejestru wyborców.

Protokół podpisali:

ze strony jednostki kontrolowanej:

WÓJT

.....
Bernard Grucza
Kierownik jednostki kontrolowanej

KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

.....
Osoba prowadząca rejestr wyborców

mgr Bogumiła Paszyk

ze strony Delegatury Krajowego Biura
Wyborczego w Słupsku:

.....
Witold Niemkiewicz
Dyrektor Delegatury Krajowego Biura Wyborczego
w Słupsku

.....
Damian Stanulewicz
Radca - kontrolujący

Data podpisania protokołu: Sulęczyno, dnia *08.06.2022 r.*

WÓJT GMINY SULĘCZYNO

ul. Kaszubska 26

83-320 SULĘCZYNO

tel.58 68 56 360, fax 58 68 56 398

Sulęczyno, dnia 08.06.2022 r.

USC.5010.3.1.2022

Krajowe Biuro Wyborcze
Delegatura w Słupsku
ul. Jana Pawła II 1
76-200 Słupsk

W odpowiedzi na pismo nr DSŁ-442-15/2022 z dnia 2 czerwca 2022 r. przesyłam w załączeniu podpisany jeden egzemplarz protokołu z kontroli prawidłowości prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców w Gminie Sulęczyno od 01.01.2017 r. do 27.05.2022 r.

Jednocześnie informuję, że dokonano ponownej weryfikacji zasadności wpisania wyborcy na wnioski do rejestru wyborców tj. ustalenia czy wyborca posiada swoje centrum życiowe na terenie gm. Sulęczyno – sygn. USC.5010.2.29.2018 i nie ulega żadnej wątpliwości, że wyborca, którego dotyczy w/w decyzja faktycznie posiada swoje centrum życiowe pod adresem wskazanym w decyzji (sprawdzono w tutejszym Urzędzie fakt dokonywania opłat za odpady komunalne – śmieci, pierwsza deklaracja „ śmieciowa „, złożona w dniu 23.04.2013 r.).

Z poważaniem

WÓJT
Bernard Grucza